

POROČILO SKLADA KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ IN GOZDOV RS ZA LETO 1997

0. UVOD

Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov RS je bil ustanovljen z zakonom spomladi leta 1993. Organiziran je v službe na centrali Sklada in 29 izpostav s po enim ali več delavci. Konec leta 1997 je bilo pri Skladu od sistemiziranih 72 delavcev zaposlenih 59 ljudi, kar je premalo za učinkovito izvajanje vseh del, ki so mu z zakonom naložena.

V letu 1997 so bili prenosi zemljišč s podjetij, ki so se lastninila, na Sklad zaključeni. Tudi zadruga bi morale s Skladom podpisati pogodbe o prenosu neodplačno pridobljenih zemljišč, vendar tega večinoma še niso storile. Prenosi niso bili opravljeni tudi ne za nekdanje družbene upravljalce, ki se ne lastninijo, npr. za različna društva. Prav tako pogodb o prenosih niso podpisale občine. Sklad je za večino podpisanih pogodb že pripravil zemljiškoknjižne predloge, ki pa še niso vsi izpeljani.

Pri gospodarjenju s kmetijskimi zemljišči in gozdovi je Sklad zaradi pomanjkanja sredstev zagotavljal le najnujnejša vlaganja. Sanacija dveh zaporednih zimskih ujm – snegolomov in žledolomov je pri iglavcih v glavnem zaključena, sanacija sestojev listavcev pa se bo v najbolj poškodovanih območjih nadaljevala tudi v letu 1998. Pogodbeni odnosi s tremi kmetijskimi podjetji in pravnimi nasledniki nekdanjih gozdnogospodarskih organizacij niso urejeni. Vsebina koncesijskih pogodb je predmet določitve v nepravdnih postopkih, ki pa v letu 1997 še niso bili zaključeni.

Prometa z zemljišči Sklad v letu 1997 skoraj ni opravljal: izvedel je odkup varovalnih gozdov in gozdov s posebnim namenom, za kar so bila zagotovljena proračunska sredstva, lastnih sredstev za odkupe kmetijskih zemljišč in gozdov je Sklad imel zelo malo. Odprodaja kmetijskih zemljišč in gozdov je mogoča le, če je bilo določeno zemljišče že preneseno v last RS in če je denacionalizacija izključena, zato je bila opravljena le v nekaj primerih in v majhnem obsegu.

Sredstva iz odškodnin za spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč in gozdov, za katera zakon o kmetijskih zemljiščih določa, da naj bi bila dodeljena Skladu za nakupe zemljišč, v proračunu za leto 1997 niso bila odobrena.

Iz zgoraj zapisanih razlogov Sklad vseh nalog, zapisanih v programu, v letu 1997 ni mogel realizirati.

KAZALO:

- 1.0 DELO SKLADA NA SPLOŠNIH PODROČJIH**
 - 1.1 Delo Sklada na pravnem področju
 - 1.2 Delo geodetske službe Sklada
 - 1.3 Delo finančnega sektorja
 - 1.4 Prenos zemljišč v last R Slovenije
 - 1.5 Izdaja soglasij
 - 1.6 Promet z zemljišči

- 2.0 GOSPODARJENJE S KMETIJSKIMI ZEMLJIŠČI**
 - 2.1 Zakupi kmetijskih zemljišč pri fizičnih osebah
 - 2.2 Zakupi kmetijskih zemljišč pri pravnih osebah

- 3.0 GOSPODARJENJE Z GOZDOVI**
 - 3.1 Splošno
 - 3.2 Posek
 - 3.3 Gojitvena in varstvena dela ter dela za druge funkcije gozdov
 - 3.4 Vzdrževanje gozdnih cest

- 4.0 FINANČNO POROČILO**
 - 4.1 Gospodarjenje s kmetijskimi zemljišči
 - 4.2 Gospodarjenje z gozdovi
 - 4.3.1 Drugi prihodki
 - 4.3.2 Drugi odhodki

- 5.0 PRILOGE**
 - 5.1 Pregled bruto prihodkov Sklada - priloga 1
 - 5.2 Pregled neto prihodkov Sklada - priloga 2
 - 5.3 Pregled bruto odhodkov Sklada - priloga 3
 - 5.4 Pregled neto odhodkov Sklada - priloga 4
 - 5.5 Stroškovnik služb Sklada – priloga 5

1.1 Delo Sklada na pravnem področju

Po podatkih Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je bilo do konca leta 1997 denacionalizacijskim upravičencem vrnjeno:

- 25.155 ha kmetijskih zemljišč
- 72.053 ha gozdov.

V letu 1997 je Sklad prejel veliko dopolnitev vlog in nekoliko manj novih zadev kot pretekla leta. V vseh primerih je pripravil izjave volje, za prejete odločbe I. stopnje (1382) pa je izreke odločb primerjal z izdanimi izjavami volje. V približno 5% je ob takem pregledu ugotovil, da odločbe niso skladne s predhodno podanimi izjavami volje in ocenil, da gre za bistvene kršitve postopkov ali nepopolno ugotovljeno dejansko stanje.

Upravičenci v denacionalizacijskih postopkih so tudi agrarne skupnosti. Zakon določa, da zahtevke lahko vlagajo še do 30. junija 1999. V skladu s tem zakonom bodo zemljišča, ki so bila podržavljena agrarnim in njim podobnim skupnostim, za katere ne bodo vloženi zahtevki za vračilo, postala občinska last.

Zato evidenca vloženi denacionalizacijskih zahtevkov v Sloveniji ne more biti dokončna. Skladu to povzroča zelo veliko dodatnega dela, saj je v vseh zadevah, povezanih z izdajo različnih soglasij, sodnimi postopki, razreševanjem solastnine, zahtevki za priznanje lastninske pravice in prometom nujna preveritev historičnih zemljiškoknjižnih izpiskov. Ker parcele pogosto prehajajo iz enega zemljiškoknjižnega vložka v drugega, to pomeni zelo zamudno analizo.

Zelo obsežno delo ima Sklad pri pripravi zemljiškoknjižnih predlogov za parcele, ki so na podlagi pogodb o prenosu postale last R Slovenije in pri uveljavljanju pravnih sredstev zoper nepravilno izdane zemljiškoknjižne sklepe. Predloge zanj vlaga Državno pravobranilstvo R Slovenije, kar viša materialne stroške in zavleče postopek.

Sklad v postopkih pred sodišči zastopa Državno pravobranilstvo R Slovenije. Za vse postopke pa mora podatke in dokazna gradiva pripraviti Sklad. V letu 1997 je bilo v teku 317 sodnih postopkov, od tega je bilo v tem letu vloženi 56 novih. Pravnomočno zaključenih je bilo le 10 postopkov. Pretežno se spori nanašajo na priznavanje lastninske pravice na kmetijskih zemljiščih oz. gozdovih - okoli 90% zadev, preostanek so razdružitve solastnine, odškodninski zahtevki in podobno. Izredno majhno število zaključenih zadev dokazuje zapletenost zahtev.

Sklad je pripravil tudi vse podatke in analize za opredelitve do izvensodnih zahtev na priznavanje lastninske pravice. V letu 1997 je bilo obravnavanih 198 zahtev, od teh jih je bilo v letu 1997 prejetih 66. Z izdajo zemljiškoknjižne listine ali izvensodno zavrnitvijo zahtevka je zaključenih skupaj 128 zahtev. Število tovrstnih zahtevkov je izrazito v porastu.

Sklad preko Državnega pravobranilstva R Slovenije vlaga tudi tožbe na izterjavo neplačanih zakupnin in odškodnin za posekan les. Zaskrbljuje dejstvo, da Sklad zadeve, zlasti v primerih, ko gre za posek drevja v nasprotju z zakupnimi pogodbami, izgublja. Sklad je takim osebam izstavil račune, te jih niso plačale, sodišča pa odločajo, da Sklad nima pravice postavljati svojih pogojev glede pridobivanja lesa, ker so stranke, ki jih Sklad toži, imele v zakupnih pogodbah, ki so bile sklenjene še z nekdanjimi družbenimi upravljalci, sečnjo, brez plačila vrednosti lesa, dovoljeno.

V primerih tatvin lesa Sklad storilcev praviloma sam ne more najti oz. so dokazi pomanjkljivi, zato so domnevni storilci oproščeni kazenske odgovornosti, Sklad pa napoten na civilne tožbe. Problem je tudi neažurnost sodišč, saj od prijave tatvine policiji do sodnega postopka poteče veliko časa.

1.2 Delo geodetske službe Sklada

V letu 1997 je geodetska služba Sklada prejela 2400 zadev, ki so se nanašale na sodelovanje Sklada v mejnougotovitvenih postopkih, parcelacijah in pri prenosih posestnih mej v naravo po podatkih zemljiškega katastra. Za razliko od preteklih let, ko je Sklad kot stranka nastopal le preko številnih pritožbenih postopkov, so geodetske uprave in njihovi pooblaščenici izvajalci Sklad začeli obravnavati kot stranko že na začetku postopkov.

Za potrebe geodetskih odmer je izdal 220 soglasij, podpisal pa je 530 zapisnikov o mejnougotovitvenem postopku, parcelaciji in o prenosu posestnih mej. V približno 5% je Sklad podpis zapisnikov zaradi siceršnjega oškodovanja državne lastnine zavrnil. Na približno enako število opravljenih parcelacij, na katere pa Sklad ni bil povabljen kot stranka v postopku in je bila odmera opravljena v škodo državne lastnine, je Sklad sprožil pritožbene postopke.

Geodetskih postopkov na terenu so se udeleževali delavci lokalnih izpostav Sklada. Zlasti pri mejnougotovitvenih postopkih se je velikokrat pokazalo, da so bile stare užitvalne meje napačne - zamaknjene v škodo lastnine R Slovenije. V takih primerih je Sklad moral zahtevati prenos posestne meje v naravo po podatkih zemljiškega katastra oz. sodno določitev.

Sklad je pripravljala tudi soglasja za odmere funkcionalnih zemljišč k objektom, ki so jih podjetja lastnila in za vrise objektov, ki še niso bili zajeti v katastrske načrte. Sodeloval je tudi pri terenski odmeri.

Soglasja za odmere parcel so bila potrebna tudi za parcele, ki so bile le v določenem delu vrnjene denacionalizacijskim upravičencem. V zvezi z denacionalizacijo je bilo izdanih tudi precej soglasij za prenos meje v naravo.

Sklad naroča tudi odmere delov parcel, ki jih želijo fizične oz. pravne osebe odkupiti. Postopek prodaje je mogoče začeti šele po izdaji odločbe o parcelaciji, saj dela parcele ni mogoče prodati.

Velik obseg dela Skladu predstavlja tudi sodelovanje v nedokončanih komasacijskih območjih. V letu 1997 je pomagal pri reševanju pritožb komasacijskih upravičencev, ki se niso strinjali z dodeljenimi parcelami, na območjih: Strehovci – Dobrovnik, Markovci in Trgovišče – Cvetkovci. Nekatera zemljišča pritožnikov je Sklad odkupil, za nekatera so bile opravljene menjave. Sredstva za te namene so bila v višini 3,7 mio SIT zagotovljena na posebni proračunski postavki.

1.3 Delo finančnega sektorja

Sklad vse evidence vodi ločeno za sredstva, ki so neposredno v lasti RS in za sredstva v lasti Sklada. Tako loči tudi stalna sredstva v materialnih naložbah. Skupaj predstavljajo 237,7 milijard SIT, od tega je neposredno v lasti države za 237,4 milijard SIT sredstev, v lasti Sklada pa za 0,2 milijard SIT. Nominirani kapital Sklada znaša skupaj 238,5 milijard SIT. Podrobnejši prikaz je razviden iz sledeče preglednice:

STALNA SREDSTVA	v 000 SIT
Nematerialne naložbe	3.166
Kmetijska zemljišča	118.220.985
Gozdovi	119.205.602
Gradbeni objekti	199.602
Oprema	38.550
SKUPAJ STALNA SREDSTVA	237.667.905

STALNA SREDSTVA - RS	
Nematerialne naložbe	1.131
Kmetijska zemljišča in gradbeni objekti	118.220.985
Gozdovi	119.205.602
SKUPAJ	237.427.718

STALNA SREDSTVA – SKLAD	
Oprema	38.550
Gradbeni objekti	199.602
Nematerialne naložbe	2.035
SKUPAJ	240.187

NOMINIRANI KAPITAL	
Kapital Sklada	240.187
Kapital iz rezultata	1.364.366
Kapital RS	236.844.517
SKUPAJ	238.449.070

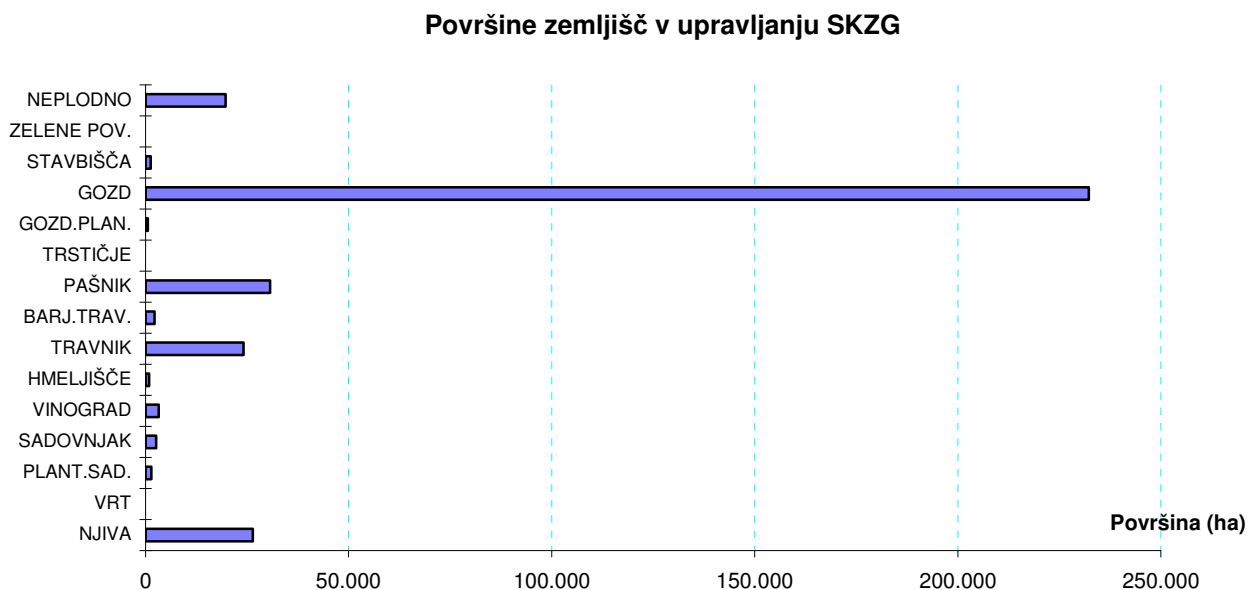
Konec leta 1996 je bilo v evidenci površin, ki so zemljiškoknjižno že prenesena v upravljanje Sklada, zavedenih skupaj 336.017 ha vseh zemljišč. V letu 1997 se je obseg povečal na 345.493 ha zemljišč.

Struktura zemljišč v upravljanju Sklada je prikazana v preglednici št.1 in v grafu št. 1. Kmetijskih zemljišč - njiv, travnikov in pašnikov je 24%, ostalih kmetijskih zemljišč pa skupaj manj kot 3% vseh zemljišč v upravljanju Sklada. Gozdov je 67%, drugih kultur, med katerimi prevladuje neplodno, pa 6%.

preglednica št.1 : struktura zemljišč po katastrskih kulturah

VRSTA RABE	POVRŠINA (HA)		KAT. DOHODEK 000 SIT		VREDNOST 000 SIT	
	1996	1997	1996	1997	1996	1997
NJIVA	23.591	26.440	969.258	1.086.511	49.656.513	55.526.437
VRT	6	16	1.247	3.055	29.494	77.647
PLANT.SAD.	1.013	1.455	134.328	198.908	2.543.087	3.689.191
SADOVNJAK	2.257	2.586	72.901	84.367	3.452.636	3.963.786
VINOGRAD	2.659	3.223	226.064	275.582	6.137.739	7.468.985
HMELJIŠČE	852	870	133.705	136.745	2.368.036	2.418.842
TRAVNIK	21.305	24.113	319.701	372.076	22.802.644	26.153.691
BARJ.TRAV.	1.421	2.224	16.032	24.695	1.048.806	1.608.551
PAŠNIK	29.784	30.691	48.636	51.786	13.512.465	14.109.879
TRSTIČJE	42	61	252	283	1.275	1.249
GOZD.PLAN.	548	573	14.898	15.631	575.262	602.101
SKUPAJ K.Z.	83.479	92.253	1.937.022	2.249.640	102.127.957	115.620.361
GOZD	232.377	232.232	1.401.346	1.396.212	119.078.188	119.147.696
STAVBIŠČA	872	1.249			8.887	12.679
ZELENE POV.	20	59			203	588
NEPLODNO	19.268	19.700			193.237	197.557
SKUPAJ	336.017	345.493	3.338.368	3.645.852	221.408.472	234.978.880

graf št.1: površine zemljišč v upravljanju Sklada po katastrskih kulturah

Vzroki sprememb za 9476 ha večjo površino zemljišč v upravljanju Sklada v letu 1997 so:

prenosi kmetijskih zemljišč in gozdov	+ 21.472 ha
denacionalizacija (po sklepih)	- 12.165 ha
spremembe po odločbah	- 6 ha
odprava napake v knjiženju parcel	- 656 ha
nakup kmetijskih zemljišč	+ 8 ha
prodaja kmetijskih zemljišč	- 50 ha
nakup gozdov	+ 62 ha
prodaja gozdov	- 37 ha
spremembe v drugih zemljiščih (neplodno, ...)	+ 848 ha

Osnovna evidenca zemljišč je bila konec leta 1995 pripravljena na podatkih nekdanje družbene lastnine kmetijskih zemljišč, ki so bila predmet prenosa na Sklad. Spremembe v tej evidenci se opravljajo le na podlagi pravnomočnih listin. Nepremičnine, kjer lastninsko stanje še ni urejeno, niso vključene v evidenco osnovnih sredstev.

Skład uporablja kontni plan za gospodarstvo, poslovno poročilo in računovodske izkaze pa je pripravil v skladu z zakonom o računovodstvu.

1.4 Prenos zemljišč na Sklad

Po določbi 5. člena zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij (Ur. list RS, št. 55/92, 7/93, 31/93 in 1/96) oz. 14. člena zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov RS (Ur. list RS, št. 10/93 in 1/96) so morala podjetja pred ugotovitvijo družbenega kapitala iz sredstev podjetja izločiti kmetijska zemljišča in gozdove, in jih v skladu z navodilom o tem, kaj se šteje za dokumentacijo za prenos (Ur. list RS, št. 32/93) s pogodbo prenesti v last

Republike Slovenije in v upravljanje Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije.

Do 31.12.1997 je na Agencijo za prestrukturiranje in privatizacijo Republike Slovenije 1598 podjetij oddalo svoj program lastninskega preoblikovanja. Od teh podjetij jih je približno tretjina imela kmetijska zemljišča in gozdove, ki so jih morala v skladu z navedenimi zakonskimi določili prenesti v last Republike Slovenije. Več kot 99 odstotkov prenesenih kmetijskih zemljišč in gozdov je bilo v upravljanju približno 50 večjih kmetijskih podjetij in gozdnih gospodarstev. Ta podjetja so imela praviloma več tisoč hektarjev kmetijskih zemljišč in gozdov, zato je v nekaterih primerih prenos trajal celo nekaj let. Glavna razloga za razmeroma počasen prenos kmetijskih zemljišč in gozdov v last Republike Slovenije sta bila: zelo slaba evidenca, ki so jih podjetja vodila o teh zemljiščih ter neusklajenost zemljiškoknjižnega stanja z dejanskim stanjem.

Večina podjetij je prenos kmetijskih zemljišč in gozdov opravila že v letih 1993-96 (skupaj 520). V letu 1997 je Sklad s podjetji sklenil le še 20 pogodb o prenosu kmetijskih zemljišč in gozdov v last Republike Slovenije. Trenutno obravnava še 50 podjetij, od katerih bo po oceni še približno 20 takih, ki bodo morala kmetijska zemljišča in gozdove še prenesti. Realno je pričakovati, da bo prenos s strani bivših družbenih podjetij, ki so se lastnila po zakonu o lastninskem preoblikovanju podjetij, dokončno opravljen do prve polovice leta 1998. To je v veliki meri odvisno tudi od zakona o zaključku lastninjenja, ki je trenutno še v postopku priprave.

Prenos zemljišč je pri večini zadrug še v pripravi. V skladu z zakonom so zemljišča, ki so jih zadruge pridobile odplačno, združna last, zaenkrat pa večina zadrug podatke o odplačno pridobljenih parcelah še dopolnjuje.

Zaradi pričakovanih sprememb zakona o Skladu tudi niso opravljeni prenosi nekdanjih občinskih zemljišč. Pogodbe tudi niso podpisane z različnimi društvi in drugimi pravnimi osebami, ki se niso lastnile v skladu z zakonom o lastninskem preoblikovanju podjetij. Take osebe niso zainteresirane za ureditev stanja, zato spremembo zakona, ki bi omogočila prenos zemljišč v državno last na podlagi zakona in ne pogodbe o prenosu, katere podpisava brez sodišča ni mogoče doseči, pričakuje tudi Sklad.

1.5 Izdajanje soglasij

Izdaja soglasij spada med pomembnejše in najobsežnejše naloge Sklada. Po namenu lahko soglasja v grobem razdelimo na:

- soglasja za posege na zemljišča v lasti Republike Slovenije (postavitve novih in obnove obstoječih trajnih nasadov, agromelioracije, prekopi, rekonstrukcije cest ipd.),
- soglasja Sklada kot mejaša (predvsem pri pridobivanju lokacijskih in gradbenih dovoljenj).

V vseh primerih mora Sklad preko svojih strokovnih sodelavcev na lokalnih izpostavah najprej preveriti upravičenost in primernost predlaganega posega. Pri tem je potrebno še posebej paziti, da poseg ne bi bil v nasprotju z veljavnim družbenim planom občin (npr. na: prvo območje kmetijskih zemljišč, vodovarstvena območja, območja pod kulturnim in spomeniškim varstvom, območja gozdov posebnega pomena ipd.). Poleg terenskega ogleda je pri presoji o možnosti izdaje soglasja Sklad upošteval in zahteval:

- dokazila o lastništvu,
- dokazila, da parcela ni predmet denacionalizacije,
- dokazila o morebitnem zakupnem razmerju na zemljišču in soglasju zakupnika,

- potrdilo o opredelitvi namenske rabe zemljišč v veljavnem prostorskem planu občine,
- predhodna mnenja drugih strokovnih služb (Zavoda za gozdove Slovenije, svetovalne službe, zavodov za varstvo naravne in kulturne dediščine ipd.).

V letu 1997 je bilo izdanih skupaj 498 soglasij oz. 10 % več kot leta 1996. Povečalo se je predvsem število izdanih soglasij za agromelioracije in ureditev pašnikov, za katera so bila v tem letu namenjena večja nepovratna sredstva s strani države. V preglednici št.2 je tudi podrobneje prikazano število soglasij po posameznih namenih.

preglednica št.2 : analiza izdanih soglasij

Vrsta soglasja	Število soglasij v letu 1996	Število soglasij v letu 1997	Površina v ha 1997
Soglasje mejaša	44	33	/
Soglasje za postavitev in obnovo trajnega nasada	199	210	276
Soglasje za agromelioracije in ureditev pašnikov	10	49	774
Elektro soglasja	47	37	/
Soglasja za prekope (telefonski kabli, vodovodi, plinovodi, kanalizacija)	59	85	/
Soglasja za ureditev cest in dostopnih poti	22	29	/
Soglasje za izvedbo namakalnih sistemov	0	2	15
Drugo	71	53	/
Skupaj	452	498	1.065

Iz naslova izdanih soglasij je Sklad v letu 1997 realiziral 18,9 mio SIT prihodkov. V to so vključeni stroški izdajanja soglasij (ogled na terenu, zbiranje dokumentacije, preverjanje denacionalizacije ipd.) in odškodnine za neposreden vpliv posegov na zemljiščih.

1.6 PROMET Z ZEMLJIŠČI

Sklad je v letu 1997 odkupil 62 ha gozdov, od tega 58 ha varovalnih gozdov po 22 SIT/m², za katera so bila zagotovljena proračunska sredstva in 4 ha gospodarskih gozdov po 43 SIT/m² ter 8 ha kmetijskih zemljišč po povprečni ceni 91 SIT/m², odprodal pa 37 ha gozdov po povprečni ceni 38 SIT/m² in 28 ha kmetijskih zemljišč po povprečni ceni 321 SIT/m², od tega 23 ha za potrebe DARS-a. Ostala zemljišča, ki so bila odprodana, so v naravi predstavljala parcele znotraj zasebne lastnine - za Sklad so bile to parcele izven kompleksov državne lastnine. V letu 1997 so bili realizirani tudi odkupi in prodaje zemljišč, ki so bila vzrok sporov v komasacijskih območjih, za kar so bila zagotovljena proračunska sredstva.

Sklad je v letu 1997 odprodal tudi 1,03 ha stavbnih zemljišč, po povprečni vrednosti 1924 SIT/m².

Sklad je dejansko pripravil več pogodb za odkup varovalnih gozdov in gozdov s posebnim namenom, zaradi zakasnitve pri sprejemanju proračuna za leto 1997 pa glavnine sredstev v letu 1997 še ni prejel. Zato pogodbe za skupaj 9 ha gozdov s posebnim namenom – zemljišče v Triglavskem narodnem parku in naravna znamenitost Poključka luknja ter za 51 ha varovalnih gozdov niso knjižene v osnovna sredstva.

V letu 1997 je bil dogovorjen odkup zavarovanega območja v Malem placu (šotišče), pogodba pa še ni bila podpisana. Začele so se tudi priprave na odkup naravnega rezervata Zelenci. Za oboje so sredstva že zagotovljena s pogodbo med Skladom in Ministrstvom za okolje in prostor.

Prošenj za odkupe zemljišč je v evidenci Sklada zelo veliko (okoli 1300). Poleg vlog iz preteklih let je Sklad prejel še veliko novih. Praviloma se prošnje nanašajo na parcele, s katerimi bi fizične osebe zaokrožile svojo posest oz. razširile zemljišče ob svojih objektih. Sklad je za tako prodajo zainteresiran: odtujil bi parcele, ki ležijo osamljene med zasebno posestjo, za pridobljena finančna sredstva pa bi lahko odkupoval zemljišča fizičnih oseb ob kompleksih državne lastnine in s tem zaokroževal svojo posest. Zadev, ki se nanašajo na ponudbe in menjave zemljišč, je v evidenci Sklada že okoli 800, veliko prošenj za prodajo in odkupe pa je bilo podanih tudi na izpostave Sklada in v evidenci še niso zavedene.

Predmet prodaje so lahko le parcele, ki so zemljiškknjižno že prenesene v upravljanje Sklada, nedvoumno pa mora biti izključena tudi denacionalizacija. Ker občine in delno zadruga ter nekatere manjše pravne osebe, ki se niso lastninile po zakonu o lastninjenju podjetij, prenosov niso opravile, je zadržek za odprodajo običajno še ne vpisana lastnina R Slovenije.

2.0 GOSPODARJENJE S KMETIJSKIMI ZEMLJIŠČI

2.1 Zakupi kmetijskih zemljišč pri fizičnih osebah

Vsa kmetijska zemljišča, ki jih je možno uporabiti za kmetijsko pridelavo, naj bi bila oddana v zakup. Postopek za sklenitev novih zakupnih razmerij ureja zakon o kmetijskih zemljiščih, tako da se vsa zemljišča oddajo v zakup preko javne ponudbe in po ceni, ki je določena v ceniku, ki ga vsako leto sprejme Svet Sklada.

Konec leta 1997 je imel Sklad s fizičnimi osebami sklenjene zakupne pogodbe za okoli 25.000 ha kmetijskih zemljišč. Povprečno ima en zakupnik v zakupu 1,3 ha površine, dve tretjini zakupnikov ima površino v zakupu manjšo od 0,5 ha, le posamezni pa imajo večjo od 30 ha. Spori pri izpeljavi razpisov za zakupe se pojavljajo predvsem tam, kjer je povpraševanje večje od ponudbe, saj se na razpise sklada prijavi večje število kandidatov. Sklad v takem primeru oddaja funkcionalno zaokrožene celote prednostnim interesentom, ki jih določa zakon o kmetijskih zemljiščih.

Višina zakupnin v letu 1997 je bila enaka kot v preteklem letu in enaka za fizične in pravne osebe (preglednica 3). Ob sklepanju zakupnih razmerij je bilo upoštevano dejansko stanje zemljišča na terenu, zato so bile nekatere stare pogodbe z neprimernimi zakupninami nadomeščene z novimi oz. je bila napaka odpravljena z dodatkom k pogodbi. Nekaterih površin, zlasti pašnikov in travnikov v zaraščanju v demografsko ogroženih območjih, v zakup ni mogoče oddati. Po zbranih podatkih Sklad ocenjuje, da bodo take površine praviloma predmet denacionalizacije agrarnim skupnostim.

Katastrska kultura	Katastrski razredi	Letna zakupnina SIT v protivrednosti DEM/ha
Vrt	1-8	300
Njiva	1-3	220
Njiva	4-6	200
Njiva	7-8	170
Travnik	1-4	190
Travnik	5-8	150
Barjanski travnik	1-4	100
Pašnik	1-4	100
Pašnik	5-8	80
Planinski pašnik		0-50
Pašnik porasel z gozdnim drevjem		0-50 + renta iz možnega poseka lesa
Sadovnjak	1-4	250
Sadovnjak	5-8	200
Vinograd	1-3	200
Vinograd	4-6	180
Vinograd	7-8	150
Hmeljišče	1-4	300
Hmeljišče	5-8	270
Trstičje	1-8	50

V ceni zakupa niso zaračunani stroški tekočega vzdrževanja melioracijskih sistemov. Ti zakupnikom predstavljajo dodatne stroške.

2.2 Zakupi kmetijskih zemljišč pri pravnih osebah

S podano analizo, ki vključuje vse večje zakupnike – pravne osebe (ne zajema manjših pravnih in civilnopravnih oseb, s katerimi so bile zakupne pogodbe sklenjene direktno na izpostavah Sklada), želimo prikazati:

- primerjavo s preteklimi leti,
- strukturo obsega zemljišč v zakupu,
- napoved nadaljnjih gibanj.

Obseg zemljišč v zakupu pravnih oseb se je glede na predhodno leto povečal za 1700 ha. Razlog je v sklepanju novih zakupnih pogodb s pravnimi osebami, pri katerih je uveljavljeno zakonsko določilo, da je zakupno razmerje nastalo po samem zakonu s 1.7.1996. Hkrati je obseg zemljišč v zakupu pravnih oseb zmanjšan za 300 ha, kolikor je bilo vrnjenih zemljišč v postopkih denacionalizacije.

Obseg zemljišč, ki jih imajo posamezne pravne osebe v zakupu je predstavljen v preglednici št. 4.

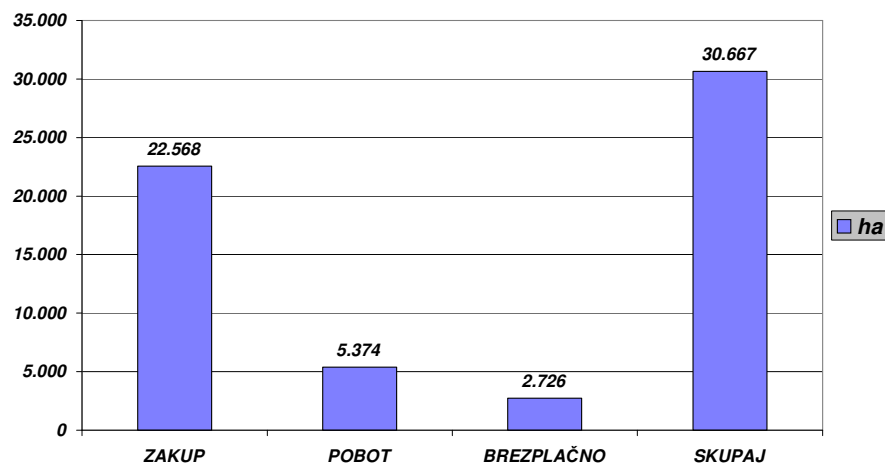
preglednica št.4 – analiza zemljišč v zakupu pravnih oseb

Število pravnih oseb	Skupaj ha v območju	Območje od do v ha
4	11.844	> 2.000
7	9.002	1.000 - 2.000
5	3.639	500 - 1.000
11	3.721	250 - 500
10	1.874	100 - 250
10	453	20 - 100
20	134	< 20
67	30.667	

S pravnimi osebami ima Sklad sklenjenih 67 pogodb za 30.667 ha zemljišč, od tega z državnimi organi, šolami in Kobilarno Lipica, 9 brezplačnih zakupnih pogodb za 2.726 ha. Sedanja zakonodaja predvideva, da država od bivših upravljalcev zemljišč, ki so jih ti v preteklosti kupili, danes pa jih imajo v zakupu, ta zemljišča postopno odkupi, kot kupnino pa uporabi zaračunano zakupnino. Postopek zakon imenuje pobot zakupnine s kupnino odplačno pridobljenih zemljišč. Ugodnost oziroma možnost pobota so podjetja po sklenjenih pogodbah v preteklih letih uveljavljala za 11.864 ha, zakupnina, ki ne bi bila pobotana, pa je bila zaračunana za 16.078 ha. Finančno je bil del pobota iz preteklih let uveljavljen šele v letu 1997, kar je razvidno iz tabele odhodkov Sklada.

V grafu št. 2 je prikazan obseg zemljišč v zakupu po načinih zakupov za leto 1997, ločeno za: 1) zakup za plačilo zakupnine, 2) zakup, ki se pobota in 3) brezplačen zakup.

graf št.2 – obseg zemljišč po načinih zakupa pravnih oseb

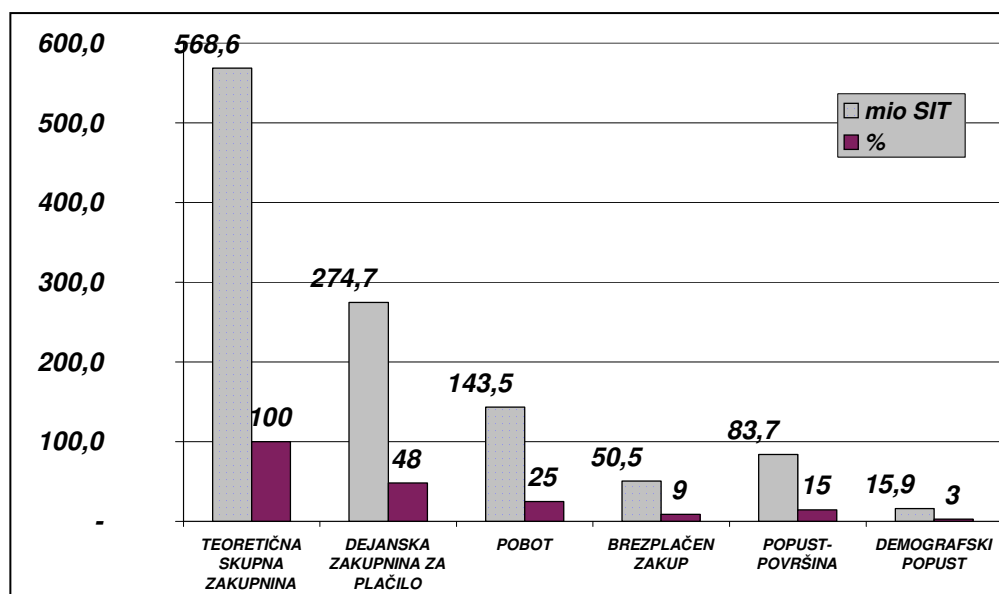
Nekatera podjetja, ki so v pogodbah sicer imela opredeljene površine, kjer naj bi bila zakupnina pobotana, ustrezne dokumentacije do določenega roka - 15. junija 1996, ki ga je določil 2. člen zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o Skladu, niso predložila. Sklad je posledično pripravil zmanjšanje pobotov, zaradi nestrinjanja podjetij pa je zaprosil tudi za mnenje Državnega pravobranilstva R Slovenije. Iz njega izhaja, da Sklad mora priznati odplačno pridobljena zemljišča tudi tistim podjetjem, ki so v predpisanem

roku posredovala sicer nepopolno dokumentacijo, ki pa je vsebovala dokazila o nakupu. V skladu s tem mnenjem so podjetja dano možnost pobotov uveljavila tudi še v letu 1997, kar je vplivalo na sorazmerno visoko postavko pobotov kupnine z zakupnino iz preteklega leta. Razhajanje med podatki o pobotih v grafu št. 3 in računovodskimi izkazi – tabelo odhodkov – izhaja iz dejansko priznanega pobota v pogodbah in časovnim zamikom izstavitve računov s strani nekaterih podjetij.

Ob upoštevanju popustov, ki so bili v letu 1997 isti kot v preteklem letu (na velikost zakupa in demografsko ogroženost območja), je bila pravnim osebam obračunana povprečna zakupnina v višini 15.000 SIT/ha, zaradi ugodnosti pobota pa so dejansko plačale v povprečno 9.800 SIT/ha. Del zakupnine v višini 5.200 SIT/ha so podjetja pobotala s kupnino za odplačno pridobljena zemljišča.

V grafu št. 3 so zakupnine pravnih oseb, glede na način plačila, analizirane tudi vrednostno.

graf št. 3 – struktura zakupnine pravnih oseb v mio SIT za leto 1997

Državnemu pravobranilstvu RS je Sklad podal predlog za določitev elementov zakupne pogodbe v zakonsko predvidenem nepravdnem postopku za Agroemono iz Domžal (1.600 ha), Mercator - Kmetijsko gospodarstvo Kočevje (1.800 ha) in Mercator - Kmetijsko zadruge Litija (220 ha), skupaj za 3.620 ha.

Za skupaj okoli 2000 ha kmetijskih zemljišč so z Zavodom za gozdove Slovenije – za gojitvena lovišča in s Kmetijsko poskusnim centrom Jable,p.o. dogovori v fazi pred podpisom zakupne pogodbe.

3.0 GOSPODARJENJE Z GOZDOVI

Poleg pravnih naslednikov gozdnih gospodarstev, ki v državnih gozdnih opravijo večino del, nadaljujejo z deli na površinah, s katerimi so upravljale kot z družbeno lastnino, tudi nekatere kmetijske, gozdarske oz. kmetijsko-gozdarske zadruge: Goriška Brda, Bled, Škofja Loka, Žiri, Postojna, Radlje, Prevalje in Ruše. Od večjih kmetijskih podjetij, ki so v preteklih letih imela tudi gozdarske obrate, so konec leta 1997 pogodbe odpovedala

podjetja: Agroemona Domžale, Ljubljanske mlekarne in VG Kapela, z deli pa želijo nadaljevati M-KŽK Kranj, Goles Vipava in še nekatera podjetja, ki imajo za to ustrezne službe (zdravilišča, rudniki, Slovenske železnice itd.). Med izvajalce je bila v letu 1997 izbrana tudi KZ Slovenj Gradec.

Koncesijske pogodbe v skladu z uredbo o koncesiji za izkoriščanje gozdov v lasti R Slovenije v letu 1997 niso bile podpisane. Vsi pravni nasledniki gozdnih gospodarstev, razen enega, so pri sodiščih sprožili postopke za določitev vsebine koncesijske pogodbe, noben postopek pa še ni bil zaključen.

Kljub temu so bila s podjetji, kjer je bil prihodek iz gospodarjenja manjši od stroškov, začeta pogajanja za sklenitev letnih pogodb oz. dodatkov k veljavnim delovršnim pogodbam, kjer bi bile obveznosti tako podjetij kot Sklada za leto 1997 določene. S tremi podjetji so bile take pogodbe tudi podpisane, s tremi podjetji pa pogajanja do konca leta niso bila zaključena.

Z drugimi izvajalci – zadruga in druge pravne osebe - ima Sklad odnose urejene na podlagi delovršnih pogodb. Z vsakoletnimi dodatki k osnovnim pogodbam pogodbeni stranki določata medsebojne letne obveznosti.

V skladu s spremembo zakona o Skladu imajo državni organi (Ministrstvo za pravosodje – zapori IG, Rogoza, Dob ter Servis za protokolarne storitve Brdo) in kmetijske šole, ki zemljišča uporabljajo za svojo dejavnost, s Skladom sklenjene pogodbe (oz. so te v pripravi) za brezplačno uporabo teh zemljišč. Skupna vrednost prihodkov, ki Skladu zaradi brezplačnosti pogodb za gozdove izpadejo, je okoli 1,3 mio SIT.

3.1 Posek

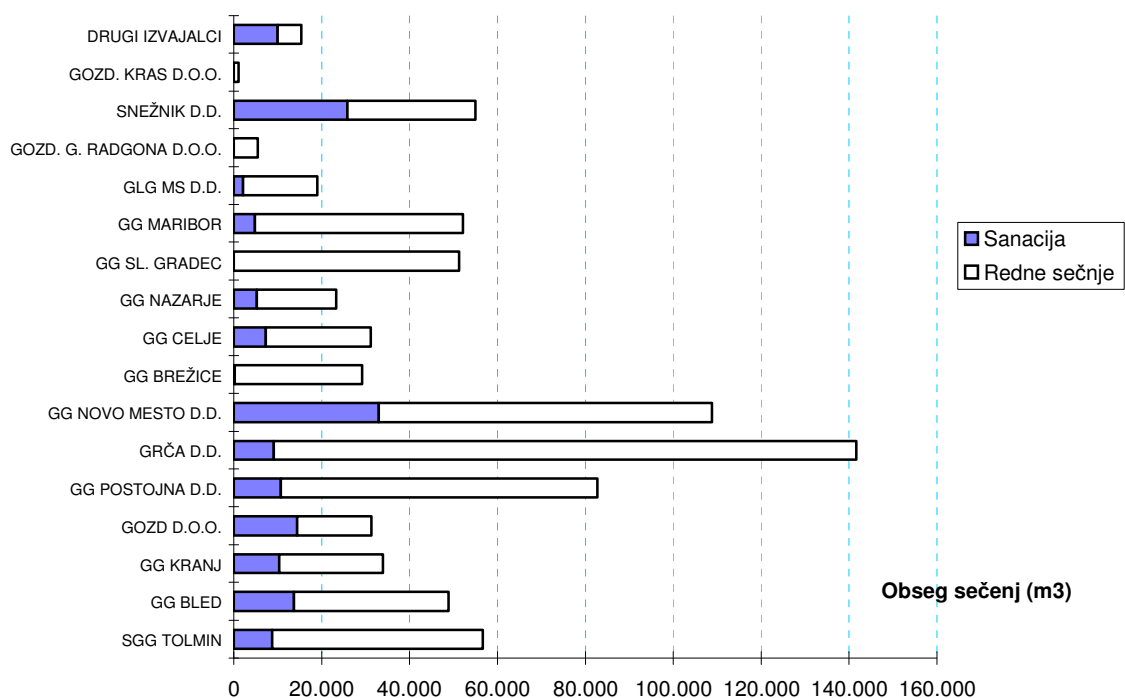
V skladu s programom naj bi bilo v letu 1997 v državnih gozdovih posekano okoli 830.000 m³ bruto lesa, od tega neto 640.000 m³ v redni sečnji in neto 70.000 m³ v sanaciji zimskega snego-žledoloma. S programom je bilo načrtovano, da bo opravljena vsa sanacija sestojev iglavcev, sanacija listavcev pa naj bi se zavlekla še v naslednja leta. Realizacija sanacijskih odločb kaže, da je bil obseg škod večji, kot so bile ocene pri pripravi programa ter da so bili precej poškodovani tudi mešani sestoji, kjer ne bi bilo racionalno opraviti le sanacije iglavcev, listavce pa pustiti v sestojih in nato sekati šele v naslednjih letih. Tak način sanacije bi izvedbo močno podražil, zaradi potrebnih ukrepov varstva pri delu pa je bil marsikje tudi neizvedljiv.

Skupen neto posek v letu 1997 je znašal 787.000 m³, kot sanacijska sečnja je bilo posekano skoraj 155.500 m³, največ v gozdovih Visokega Krasa in v škofjeloškem področju, kar je skoraj enaka količina kot v letu 1996. Delež iglavcev napram listavcem je bil v letu 1997 v sanacijski sečnji enak deležu v rednem poseku – 54% : 46%.

Iz grafa št. 4 je razviden obseg celotnega poseka pri posameznem izvajalcu in njegova struktura glede na redno in sanacijsko sečnjo. V redno sečnjo skoraj 631.500 neto m³ so vključene tudi redne sanitarne sečnje (lubadarke in zaradi drugih vzrokov prizadeto drevje).

graf št. 4 – analiza poseka po vrstah sečenj

Analiza poseka po vrstah sečenj

V preglednici št.5 so prikazani deleži sanacijske sečnje v celotnem poseku. Največ jo je bilo opravljene na območjih, kjer dela izvajajo podjetja: Snežnik Kočevska Reka (47% vsega poseka), Gozd Ljubljana (46%), GG Kranj in GG Novo mesto (30%) ter GG Bled (28%).

preglednica št.5 – analiza strukture sečenj

PODJETJE	Redne sečnje in slučajni pripadki				Sanacijske sečnje				Skupni posek			
	Iglavci	Listavci	Skupaj (m³)	Delež v skupnem poseku	Iglavci	Listavci	Skupaj (m³)	Delež v skupnem poseku	Iglavci	Listavci	Skupaj (m³)	Delež v skupni masi
SGG TOLMIN	42%	58%	47.885	85%	55%	45%	8.750	15%	44%	56%	56.635	7%
GG BLEĐ	98%	2%	35.200	72%	40%	60%	13.700	28%	82%	18%	48.900	6%
GG KRANJ	86%	14%	23.634	70%	69%	31%	10.338	30%	81%	19%	33.972	4%
GOZD D.O.O.	41%	59%	16.936	54%	78%	22%	14.400	46%	58%	42%	31.336	4%
GG POSTOJNA D.D.	63%	37%	72.039	87%	17%	83%	10.694	13%	57%	43%	82.733	11%
GRČA D.D.	38%	62%	132.553	94%	99%	1%	9.100	6%	42%	58%	141.653	18%
GG NOVO MESTO D.D.	36%	64%	75.833	70%	36%	64%	32.979	30%	36%	64%	108.812	14%
GG BREŽICE	28%	72%	28.987	99%	100%		200	1%	28%	72%	29.187	4%
GG CELJE	61%	39%	23.909	77%	71%	29%	7.291	23%	63%	37%	31.200	4%
GG NAZARJE	75%	25%	18.061	77%	95%	5%	5.275	23%	79%	21%	23.336	3%
GG SL. GRADEC	92%	8%	51.235	100%					92%	8%	51.235	7%
GG MARIBOR	60%	40%	47.293	91%	89%	11%	4.842	9%	63%	37%	52.135	7%
GLG MS D.D.	23%	77%	16.927	89%	44%	56%	2.094	11%	26%	74%	19.021	2%
GOZD. G. RADGONA D.O.O.	30%	70%	5.429	100%					30%	70%	5.429	1%
SNEŽNIK D.D.	45%	55%	29.154	53%	32%	68%	25.849	47%	39%	61%	55.003	7%
GOZD. KRAS D.O.O.	63%	37%	1.093	100%					63%	37%	1.093	0%
DRUGI IZVAJALCI	47%	53%	5.382	35%	90%	10%	9.948	65%	75%	25%	15.330	2%
SKUPAJ	54%	46%	631.550	80%	54%	46%	155.460	20%	54%	46%	787.010	100%

Od vrste sečnje je odvisna struktura sortimentov, ki jih je možno pridobiti iz posekanega drevja. V sanacijskih sečnjah je sortimentacija izredno neugodna, vendar nekoliko boljša od pričakovane: zelo velik je delež celuloznega lesa in lesa za kemično predelavo ter goli pri listavcih. Zaradi povečanega obsega sanitarne sečnje iglavcev v redni sečnji je tudi sortimentna struktura iglavcev v redni sečnji nekoliko slabša kot v predhodnem letu.

preglednica št. 6 – struktura sortimentov po vrstah sečenj

	Iglavci				Listavci			Skupaj
	M3	Hlodovina	Ostali tehnični les	Celulozni in jamski les	M3	Hlodovina	Goli	M3
Redne sečnje	338,060	62%	6%	32%	293,490	29%	71%	631,550
Sanacije	84,290	33%	15%	52%	71,170	19%	81%	155,460
	422,350	56%	8%	36%	364,660	27%	73%	787,010

3.3 Gojitvena in varstvena dela ter dela za druge funkcije gozdov

Načrtovani obseg gojitvenih del v letu 1997 ni bil realiziran. Zaradi odpravljanja posledic zimske ujme je bilo prioriteto zagotovljeno varstvo gozdov in opravljena tista negovalna dela, s katerimi je bila hkrati opravljena sanacija močno polomljenih mladih sestojev.

Dela obnove (priprava sestoja, priprava tal, obnova s sadnjo in dopolnilna sadnja) so bila s programom predvidena na okoli 1000 ha površin - 7500 dni. Iz poročil podjetij je razvidno, da je bila obnova zagotovljena na okoli 860 ha, opravljeno pa je bilo okoli 5950 dni oz. 86 % načrtovanih površin.

Gojitvena dela nege gozdov so bila načrtovana na okoli 7000 ha – 35.500 dni. Zaradi nujnosti izvedbe sanacijskih del je Zavod za gozdove Slovenije z odločbami določil izvedbo v obsegu 30.500 dni. Opravljeno je bilo 24.111 dni obžetve, čiščenja mladja in gošče ter redčenja letvenjakov. Nega je bila dejansko opravljena na 5480 ha, kar predstavlja skoraj 78 % realizacijo.

V letu 1997 so bila poleg najnujnejših varstvenih del - zaščite pred divjadjo in požari prioriteto izvedena dela gozdne higijene. Odstranjevanje polomljenih dreves in delov, zlasti vrhov iglavcev je nujen preventivno zatiralen ukrep, da se prepreči nadaljnji razvoj in širitev podlubnikov. Skupaj je bilo v gozdovih opravljenih okoli 10.530 dni varstvenih del. Poleg teh del so podjetja neposredno po nalogu Zavoda za gozdove Slovenije postavila lovne pasti in lovne nastave, kar pa je bilo financirano iz proračuna.

Del za druge funkcije gozdov, predvsem za ohranitev življenjskega okolja divjadi, je bilo opravljeno skupaj 290 dni.

Analiza opravljenih del pri posameznih izvajalcih je prikazana v preglednici št. 7.

preglednica št. 7 – pregled opravljenih gojitvenih in varstvenih del ter del za druge funkcije gozdov

Podjetje	Obnova		Nega		Varstvo	Drugo	Skupaj
	Ha	Dni	Ha	Dni	Dni	Dni	Dni
GG Tolmin	45,9	410,5	357,0	1939,0	235,0		2.585
GG Bled	16,7	210,0	442,6	1.912,0	1.099,0		3.221
GG Kranj	26,6	119,2	205,1	710,9	339,3		1.169
Gozd d.o.o.	8,6	153,4	330,0	1.539,3	514,0		2.207
GG Postojna d.d.	312,0	1.120,0	822,0	3.132,0	809,0		5.061
Grča d.d.	88,0	465,0	548,9	1.508,6	1.234,0	128,0	3.336
GG Novo mesto d.d.	64,9	313,7	760,4	2.974,0	2.459,0		5.747
GG Brežice	44,9	272,0	303,5	1.697,0	403,0		2.372
GG Celje	28,9	264,0	251,3	1.492,0	516,0		2.272
GG Nazarje	18,1	153,0	100,3	590,0	532,0	32,6	1.308
GG Slovenj Gradec	29,4	400,0	379,2	1.788,6	658,0	46,0	2.893
GG Maribor	45,6	293,0	412,9	2.135,0	615,5		3.044
GLG Murska S. d.d.	77,0	1.190,5	131,0	834,3	268,6	26,0	2.319
Gozdarstvo Kras d.o.o.	1,0	19,0	15,0	120,0	60,0		199
Gozdarstvo G. Radgona d.o.o.	17,9	168,0	128,0	653,0	131,0		952
Snežnik d.d.	10,1	26,5	126,3	334,6	620,0	56,5	1.038
Drugi izvajalci	20,1	368,0	170,2	751,0	33,0	1,0	1.153
	855,8	5.945,8	5.483,5	24.111,3	10.526,4	290,1	40.874

Vsa nujna gojitvena in varstvena dela ter dela sanacije, ki jih je bilo potrebno zagotoviti v gozdovih, ki so predmet denacionalizacije, kjer s sečnjo ni mogoče pridobiti sredstev za njihovo izvedbo, so bila financirana iz proračuna. Dela je z izdajo odločb izvajalcem zagotovil Zavod za gozdove Slovenije. Proračunska sredstva za opravljena dela so bila delno Skladu že nakazana, delno pa mu še bodo v prvem četrtletju 1998. Izvajalska podjetja, ki so s Skladom podpisala pogodbe za določitev medsebojnih obveznosti iz leta 1997, so dobila ta sredstva tudi že nakazana, ostala sredstva pa je Sklad začasno, do sklenitve pogodb oz. dogovorov o poravnavi medsebojnih obveznosti, knjižil na časovne razmejitve.

3.4 Vzdrževanje gozdnih cest

Sistem vzdrževanja gozdnih cest v državnih gozdovih je bil tudi v letu 1997 drugačen od sistema vzdrževanja gozdnih cest v zasebnih in občinskih gozdovih. Skladu še ni bil določen % katastrskega dohodka, ki bi ga ta moral nakazati kot svoj prispevek za vzdrževanje gozdnih cest lokalnim skupnostim. Vzdrževanje gozdnih cest so zato tudi v letu 1997 opravljala gozdna gospodarstva oz. njihovi pravni nasledniki. Po njihovih podatkih je bilo za vzdrževanje gozdnih cest v državnih gozdovih opravljeno skoraj za 300 mio SIT del, Skladu pa so podjetja predložila prevzemne zapisnike Zavoda za gozdove Slovenije za okoli 221 mio SIT. Ker pogodbe za leto 1997 z vsemi podjetji niso bile podpisane, stroški vzdrževanja gozdnih cest s strani Sklada zanje niso bili določeni. V bilanco so vključene le obveznosti, ki izvirajo iz podpisanih pogodb z izvajalskimi podjetji.

Za vzdrževanje gozdnih cest v državnih gozdovih je bilo v proračunu za leto 1997 zagotovljeno 58,8 mio SIT. Dejansko je bilo v letu 1997 Skladu že nakazano 43 mio, za 15,8 mio pa Sklad izplačilo pričakuje v začetku leta 1998.

Za vzdrževanje gozdnih cest v gozdovih, ki so predmet denacionalizacije, je bilo neposredno lokalnim skupnostim nakazano 66,7 mio SIT proračunski sredstev.

4.0 FINANČNO POROČILO

Realizacija prihodkov in odhodkov je prikazana ločeno za sektor kmetijstva in za sektor gozdarstva za vse postavke, ki se vežejo neposredno na določeni sektor. Vsi drugi prihodki in odhodki so v poročilu prikazani v skupnem znesku.

Bruto prihodki Sklada so realizirani 43,4% na vse načrtovane prihodke oz. 77,1% na načrtovane prihodke brez proračunskih sredstev za nakupe zemljišč (iz postavke odškodnin za spremembo namembnosti kmetijskih zemljišč).

Bruto odhodki Sklada so realizirani 42,6% na vse načrtovane odhodke oz. 75,7% na načrtovane odhodke brez proračunskih sredstev za nakupe zemljišč (iz postavke odškodnin za spremembo namembnosti kmetijskih zemljišč).

4.1 Gospodarjenje s kmetijskimi zemljišči

Iz gospodarjenja s kmetijskimi zemljišči je bilo pričakovano bruto 705 mio SIT. Približno toliko znaša tudi skupna realizacija. Večji od načrtovanega je prihodek iz zakupnin fizičnih oseb (132%), manjši pa prihodek iz zakupnin pravnih oseb (88%). Razlog je v odpovedih pravnih oseb, ki opustijo obdelavo na določenih površinah, ki jih Sklad nato odda v zakup fizičnim osebam. Zakupnine fizičnih oseb so se povečale tudi na račun oddaje površin, ki do leta 1997 niso bile v zakupu.

Razlika prihodkov na postavki prihodki od melioracijskih sistemov (-2,5 mio SIT) predstavljajo znesek, ki je bil vrnjen zakupnikom, ki jim je Sklad na podlagi odloka MKGP zaračunal stroške vzdrževanja melioracijskih sistemov, dejanski stroški vzdrževanja pa so bili nato manjši od prvotno fakturiranih.

Prihodki od trajnih nasadov (0,7 mio SIT) predstavljajo zakupnino za trajne nasade, prihodki od melioracijskih sistemov (0,6 mio SIT) pa uporabnino za sekundarno mrežo melioracijskih sistemov, ki jo je Sklad ob izgradnji sofinanciral. Oba prihodka sta bila realizirana v skoraj enakem znesku, kot sta bila načrtovana.

Odhodki iz gospodarjenja s kmetijskimi zemljišči so večji, kot so bili načrtovani. Prekoračitev je nastala pri kompenzaciji kupnin, ki so jih podjetja v preteklosti plačala za pridobitev zemljišč, ki so jih nato prenesla na Sklad. To kupnino podjetja v skladu z zakonom predlagajo Skladu v pobot z zakupnino za zemljišča, za katera imajo sklenjene zakupne pogodbe in v letu 1997 so med odhodke knjiženi poboti za leto 1997 v višini 106 mio SIT in poboti iz preteklih let v višini 211 mio SIT. Podrobnejša obrazložitev je zapisana v poglavju 2.2.

Vlaganja v vzdrževanje in sanacijo kmetijskih zemljišč in kmetijske infrastrukture so bila opravljena v najnujnejšem obsegu – porabljenih je bilo le 9% načrtovanih sredstev. Projekti izdelave namakalnih sistemov na državnih zemljiščih pa v letu 1997 še niso bili zaključeni, zato Sklad s te postavke sredstev ni izplačal.

Skupni odhodki, vezani neposredno na gospodarjenje s kmetijskimi zemljišči so bili načrtovani v višini 295 mio SIT, realizirani pa v višini 323 mio SIT oz. 109%.

4.2 Gospodarjenje z gozdovi

Prihodki iz gospodarjenja z gozdovi so bistveno manjši od načrtovanih. V letu 1997 koncesijske pogodbe niso bile podpisane. Vsa podjetja, razen enega, so kot pravni nasledniki gozdnogospodarskih organizacij vložila tožbe na sklenitev koncesijskih pogodb, vendar sodišča postopkov še niso zaključila.

Sklad je podjetjem, ki nadaljujejo z deli v gozdovih, izstavil račune za minimalno predpisano – 3% - odškodnino za koncesijo (skupaj okoli 126 mio SIT). Poleg s podjetji: GG Kranj (za sanacijo gozdov), Gozd,d.o.o. in Gozdarstvo Gornja Radgona, d.d. (vse pogodbe brez prihodkov) so bile pogodbe podpisane tudi s podjetjem Snežnik, Kočevska Reka (56 mio SIT) ter zadrugami in drugimi izvajalci, ki so opravljali dela v gozdovih (21 mio SIT). V letu 1997 so bili opravljeni tudi poračuni za leto 1996, ki skupno predstavljajo izredni prihodek v višini obračunani 16 mio SIT. Skupni prihodek iz gospodarjenja z gozdovi v letu 1997 tako znaša le 219 mio SIT oz. 37% načrtovanega.

Kot prihodek Sklada štejejo tudi sredstva sofinanciranja vzdrževanja gozdnih cest v višini že nakazanih 43 mio SIT, na kontu časovnih razmejitev (»avansov«) pa je knjiženo 15,8 mio SIT, za kar račun Skladu še ni bil poravnani. Ta sredstva bodo kot izredni prihodek oz. izredni odhodek, ki izvira iz preteklega leta, knjižena, ko bodo s podjetji, ki so dela opravila, podpisani dogovori oz. pogodbe o poravnavi obveznosti za leto 1997.

Preko Zavoda za gozdove Slovenije je bilo Skladu za sanacijo in varstvo gozdov ter za izvedbo del v gozdovih, ki so predmet denacionalizacije s prepovedjo sečnje nakazanih skupaj 53,1 mio SIT proračunskih sredstev, od tega je kot prihodek Sklada v letu 1997 knjiženo 30,2 mio SIT, preostala sredstva (23 mio SIT) ostajajo na kontu časovnih razmejitev in bodo v prihodke oz. odhodke knjižena po istem kriteriju kot sredstva za vzdrževanje gozdnih cest.

Vseh sredstev, ki so Skladu zagotovljena v posameznih proračunskih postavkah za leto 1997, zaradi zakasnitev pri sprejetju proračuna, Sklad na svoj račun še ni dobil. Okoli 50 mio SIT naj bi bilo na podlagi proračuna za leto 1997 Skladu nakazano v prvih mesecih leta 1998.

Tudi odhodki iz gospodarjenja z gozdovi so bistveno manjši kot so bili načrtovani. Za vzdrževanje gozdnih cest je bilo po poročilih podjetij porabljeno skoraj 300 mio SIT, Sklad pa je podjetjem, s katerimi je sklenil obračunske pogodbe za leto 1997, priznal skupaj 65,7 mio SIT stroškov .

Stroški sanacije, ki jo je Sklad v obračunskih pogodbah priznal podjetjem, znašajo 16 mio SIT, stroški drugih gojitvenih del in varstvenih del, ki presegajo obseg koncesijske pogodbe, pa 8,2 mio SIT.

Za označitev drevja na panju je Sklad Zavodu za gozdove Slovenije nakazal 17,6 mio SIT. Po pogodbi za leto 1996 mu je nakazal še 41,2 mio SIT. Pogodba za opravljanje storitev z Zavodom za gozdove Slovenije zaradi različnih stališč glede vsebine »nadstandardnih« del leto 1997 ni bila podpisana, zato načrtovani odhodek 110 mio SIT ni v celoti porabljen.

Odhodki, ki so vezani na opravljene obračune z izvajalskimi podjetji za leto 1996, znašajo 56,1 mio SIT in so knjiženi med izredne odhodke.

Tudi načrtovani odhodek, povezan s pobotom za odplačno pridobljene gozdove (30 mio SIT), zaradi nepodpisanih koncesijskih pogodb, ni bil realiziran.

Skupni odhodki za področje gozdarstva so bili načrtovani v višini 467 mio SIT (od tega 75 mio SIT v izrednih odhodkih – za plačilo stroškov, priznanih z obračuni za leto 1996), realizirani pa v višini 233 mio SIT oz. s 50%.

4.3 Drugi prihodki in odhodki

4.3.1 Drugi prihodki

Sredstva, ki so bila Skladu nakazana na podlagi pogodbe z Ministrstvom za okolje in prostor, Sklad knjži na kontu časovnih razmejitev in bodo prihodek Sklada v letu 1998, ko bodo porabljena za nakupe zavarovanih območij.

Prihodki iz prodaje nepremičnin so bili realizirani 95%, prodajna vrednost v letu 1997 odtujenih zemljišč znaša 123,7 mio SIT.

Prihodki od storitev Sklada so bili načrtovani v višini 10 mio SIT, realizirano pa je skupaj 26,2 mio SIT. Z izdajo soglasij za različne posege na zemljišča, s katerimi gospodari Sklad, je bilo ustvarjenih 18,9 mio SIT prihodkov. V isto postavko so sešteti tudi prihodki iz denacionalizacije - 7,5 mio SIT (vračilo odškodnin, izplačanih denacionalizacijskim upravičencem ob podržavljenju, če so te presegle 30%, zemljišče pa je bilo v naravi vrnjeno).

Prihodki od financiranja so zaradi v celoti manjših prihodkov Sklada realizirani le 47% oz. v višini 61,4 mio SIT.

Izterjava odpisanih terjatev je v sedanjih razmerah neučinkovita, Skladu je uspelo pridobiti le 12% načrtovanih sredstev oz. 24,2 mio SIT.

Izredni prihodki – to so prihodki iz preteklih let – znašajo 140,3 mio SIT. Večino predstavlja vrednost zemljišč, pridobljenih v komasacijskih območjih (131 mio SIT), preostanek pa sredstva iz revalorizacije vrednostnih papirjev in izterjani sodni stroški.

Proračunska sredstva za delo Sklada so namesto načrtovanih 10 mio SIT znašala le 1,8 mio SIT, porabljena pa so bila za sofinanciranje sanacije kmetijskih zemljišč in infrastrukture.

Iz proračunskih sredstev na postavki »sanacija nedokončanih komasacij« je Sklad prejel 3,8 mio SIT sredstev za odkupe kmetijskih zemljišč v komasacijskih območjih.

Za nakupe varovalnih gozdov in gozdov s posebnim namenom je bilo Skladu iz proračuna zagotovljenih 28,3 mio SIT.

Sklad je v letu 1997 načrtoval tudi 1.500 mio SIT proračunskih sredstev za nakupe zemljišč. Čeprav zakon o kmetijskih zemljiščih določa, da sredstva, zbrana iz odškodnin za spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč v določenem delu uporabi Sklad, je bilo na ustrezni proračunski postavki zagotovljenih le 2,7 mio SIT, ki so bili namensko uporabljeni za nakup kmetijskega zemljišča.

4.3.2 Drugi odhodki

Za pripravo manjkajočih pogodb o prenosih kmetijskih zemljišč in gozdov in za nastavitve ustreznih evidenc je bilo predvideno 20 mio SIT, porabljenih pa je bilo le 3,1 mio SIT (16%), saj niti občine, niti nekaj združenj ni bilo zainteresiranih za podpis pogodb.

Obveznosti iz sodnih sklepov in priznanic so bile v letu 1997 bistveno nižje od načrtovanih - le 5%.

Pri naročanju geodetskih storitev in raznih študij, pa tudi pri izobraževanju zaposlenih je Sklad zaradi zmanjšanih prihodkov v letu 1997 zelo varčeval, od načrtovanih sredstev je porabil le 8 mio SIT (30%).

Od načrtovanih 280 mio SIT je bilo za Službe Sklada porabljeno 242 mio SIT – 86%, za plače 148 mio SIT (98%), za materialne stroške 30 mio SIT (59%) in za nematerialne stroške 64 mio SIT (81%). Podrobnejši prikaz je v prilogi št. 3. Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v letu 1997 je 51,96 delavcev. Skupaj so opravili preko 3400 nadur, od katerih jih je bilo plačanih 36 %.

Za nabavo svojih osnovnih sredstev je Sklad načrtoval 35 mio SIT, zaradi nerealiziranih prihodkov pa je bilo porabljenih le 9 mio SIT oz. 26%.

Skupni stroški amortizacije predstavljajo Skladu 17 mio SIT, realizirani pa so 77%.

Popravek vrednosti terjatev je strošek, ki je za 91% večji od načrtovanega. Predstavljajo ga predvsem obresti na terjatve iz leta 1997, starejše od 60 dni in terjatve, ki jih Sklad ocenjuje kot dvomljive (npr. do podjetij, ki ne plačujejo zakupnin).

Postavka izrednih odhodkov – 313 mio SIT - je realizirana 92 %. Vanjo so seštet: vrednost zemljišč, vloženih v komasacijska območja (158 mio SIT), odhodki gozdarstva iz preteklih let (skupaj 97 mio SIT – plačilo Zavodu za gozdove Slovenije po pogodbi za leto 1996 in odhodki po obračunih z izvajalskimi podjetji za leto 1996 - obrazloženo v poglavju 4.2), neodpisana vrednost osnovnih sredstev (57 mio SIT) ter še razni drugi odhodki - obveznosti iz preteklih let.

Za nakupe nepremičnin je bilo od načrtovanih 150 mio SIT porabljeno le 52 mio SIT (35%) – 7,1 mio SIT za nakup zemljišč in 42,9 mio SIT za odkup trajnih nasadov.

Sredstva za nakupe varovalnih gozdov in gozdov s posebnim namenom so bila Skladu v celoti nakazana šele januarja, zato je kot odhodek knjiženo le decembra nakazanih in nato prodajalcu tudi izplačanih 12,6 mio SIT.

V letu 1997 je Sklad plačal 44,0 mio SIT prometnega davka ter poravnal 100,0 mio SIT obveznosti do Slovenskega odškodninskega Sklada, kar je zaradi manjših prihodkov manj kot je bilo načrtovano.

Gibljava sredstva Sklada predstavljajo skupaj:

• kupci	819 mio
• terjatve	92 mio
• druge terjatve	0,04 mio
• vrednostni papirji in denarna sredstva	1.019 mio

V skladu z zakonom o računovodstvu je Sklad odpisoval terjatve, starejše od 60 dni. Na dan 31.12.1997 te znašajo 314 mio SIT, terjatve spremenjene v kredit 18,5 mio SIT, popravek finančnih naložb 360 mio SIT in popravek prihodkov iz financiranja 80 mio SIT.

Presežek prihodkov nad odhodki v višini 27.927.737,21 SIT je Sklad oblikoval kot obveznost do proračuna R Slovenije.